

художественную подготовку. Шевченко также посещал лекции профессора А. Щедрина, который преподавал архитектуру, перспективу и черчение. За время учебы в академии Тараса Шевченко трижды награждали серебряными медалями. После окончания Академии он получил аттестат «неклассического» (свободного) художника.

В 1840 г. Тарас Шевченко создал «Автопортрет». В картине соединены непосредственность проявления человеческих переживаний, свойственных романтизму, с глубоким воспроизведением внутреннего мира, характерным для русского и украинского реалистического портрета 30-40-х годов XIX века.

В 1843 г. Тарас Григорьевич приехал в Украину. Предприниматель и меценат Г. Тарновский приобрел его картину «Катерина», созданную в 1842 г. на тему одноименной поэмы. Это единственная из сохранившихся картин академического периода, написанных маслом. Художник стремился, чтобы картина была ясной и понятной, пробуждала сочувствие к героине как символу, говорящему о судьбе целой нации. Хотя Шевченко еще не отошел в этом произведении от академизма в построении композиции, изображении человеческих фигур и пейзажа, идейная направленность картины делает ее важной вехой в развитии критического реализма в украинском искусстве. В том же году Шевченко начал работу над серией офортов «Живописная Украина», которая продолжалась весь 1844 г. Он сам работал над гравированием, по ходу овладевая этой сложной техникой.

В 40-е гг. XIX в. Тарас Григорьевич создал ряд портретов («Портрет А. Е. Коцебу», «Портрет Ганны Закревской», «Портрет Платона Закревского»), которые свидетельствуют о возрастании мастерства художника, об углублении психологической характеристики образов. Он стал одним из известных и популярных портретистов. Созданные им образы отличаются непринужденностью, отсутствием нарядности, свежестью красок. Тарас Шевченко внес большой вклад в развитие бытового жанра и стал его основоположником в украинском искусстве. Особенно волновало художника подневольное, часто трагическое положение женщины.

Последние годы жизни Т. Г. Шевченко отмечены крупнейшими достижениями в поэзии, живописи и графике. Общепризнанными были его успехи в гравюре. В сентябре 1860 г. Академия художеств удостоила Тараса Шевченко звания академика гравюры.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО - ХУДОЖНИК

Овчаренко А.І., студентка I курсу факультету агрохімії та ґрунтознавства
Науковий керівник – Гаврилюк Ю.М., канд. філос. наук, доцент кафедри
філософії

Поетична спадщина Кобзаря налічує понад 240 творів, а живописна – близько 1200 робіт (олійних картин, акварелей, сепій, офортів, малюнків). Сама кількість цих творів свідчить, що малярству він приділяв велику увагу. Однак

за життя жоден його сучасник не мав повного уявлення про Шевченка як художника.

За півроку до смерті Шевченка, 2 вересня 1860 р., Рада Академії мистецтв присвоїла йому звання академіка гравюри (диплом академіка побачити йому не довелося). Проте на похороні ніхто не згадав про Тараса Григоровича як художника.

Справжнього визнання мистецька спадщина Тараса Григоровича здобула тільки у 20-х рр. ХХ ст. Учені провели величезну дослідницьку роботу.

З творчого доробку Шевченка вилучено 257 робіт, які приписувалися йому помилково. А 278 не знайдено й досі.

Як же починався шлях Тараса до живопису? Помітивши неабиякий хист у свого козачка, Енгельгард контрактував його на чотири роки В. Ширяєву, який був декоратором із внутрішнього розпису палаців і театрів. Завдяки сумлінному навчанню й наполегливості, Тарас оволодів ремеслом і перевершив майстерність свого вчителя.

Незабаром Шевченко став улюбленим учнем Карла Брюллова, професора Петербурзької Академії мистецтв. Юнак постійно користувався його бібліотекою, майстернею, деякий час мешкав у нього.

Навесні 1839 р. за успіхи Тарас був нагороджений Радою Академії срібною медаллю другого ступеня. 1840 р. за першу живописну спробу – картину «Хлопець - Жебрак, що дає хліб собаці» (це полотно, на жаль, не збереглося). Шевченко був удруге нагороджений срібною медаллю. За картину «Циганка - Ворожка» митець одержав третю срібну медаль. Це полотно хтось придбав. Подальша його доля не відома – зберігся лише акварельний малюнок під цією назвою.

1843 р. Тарас Шевченко їде в Україну. Подорожує Чернігівщиною, Полтавщиною, Київщиною. Тут Шевченко пише багато портретів. Якщо раніше він виконував їх переважно аквареллю, то тепер малює олівцем, олією.

Найцікавішим живописним полотном цього періоду є жанрова картина «Селянська родина».

Під час подорожі Україною Шевченко задумав серію «Живописна Україна» - альбом офортів. Митець хотів увічнити рідний край у малюнках, показати світові його красу, надзвичайну історію, оригінальні звичаї. Для цього він звертається не до живопису, а до графіки, зокрема до гравюри.

У березні 1845 р. Шевченко закінчив Академію й одержав офіційне звання вільного художника. Тарас одразу їде в Україну. Влітку, перебуваючи в селі Потік на Київщині, він намалював один з найкращих автопортретів.

У кінці жовтня Шевченко вже прибув до Києва, та не довелося йому зайнятися улюбленою справою. 5 квітня 1847 р. його заарештували. «Определить рядовым в Оренбургский пехотный корпус» - такий був вирок. Затверджуючи його, Микола I дописав: «Под строжайший надзор и с запрещением писать и рисовать».

У березні 1848-го поет одержав з України від А. Лизогуба скриньку з малярським приладдям, фарбами й папіром. Несказанну радість висловлював він у листі до друга: « Не знаю, чи зраділа б так мала ненагодована дитина,

побачивши матір свою, як я вчора, прийнявши дарунок твій щирий,

Після експедиції до Аральського моря, під час якої було виконано понад сотні малюнків, Шевченко повертається до Оренбурга. За розпорядженням Бутакова Шевченко оформлює альбом малюнків, що мав доповнювати звіт про виконану на Аралі роботу.

На весні 1850 р. поета заарештували та ув'язнили, звинувативши у порушенні наказу царя не писати й не малювати. Півроку тяглося слідство, а по закінченні Тараса загнали у віддалене Новопетровське укріплення на східному березі Каспійського моря і встановили за ним суворий нагляд. У перші дні перебування в укріпленні Шевченко робить спроби у скульптурі, та для цих занять не було найелементарніших умов.

У серпні 1857 р. Тарас Шевченко вирвався з Новопетровського укріплення на волю. За півроку художник створив майже два десятки портретів та два автопортрети. Протягом свого недовгого життя художник створив понад 60 автопортретів. Портрети М.Щепкіна та А.Олдріджа є найвищим досягненням Шевченка – портретиста останніх років його життя..

Перед визволенням Тарас Григорович мріяв зайнятися гравюрою. Та десятирічне заслання підірвало здоров'я Шевченка, і на 47 році його життя обірвалось.

ШЕВЧЕНКО ЯК БОРЕЦЬ ЗА СВОБОДУ

Олексієвець Я. А., студ. II курсу факультету агрохімії та ґрунтознавства
Науковий керівник – Заздравнова О. І., доктор філос. наук, професор
кафедри філософії

Серед великих літературних творців ім'я Т.Г. Шевченка, річницю від дня народження якого ми відзначає-мо невмирущою любов'ю і славою. Тарас Шевченко — великий легендарний поет казкового краю, художник-мислитель, палкий захисник соціальних та національних інтересів українського народу, великий борець за волю свого народу, свого краю, обстоював права українського народу на його вільний суверенний розвиток. Його безсмертна спадщина — це вершина людського генія.

Тарас Григорович Шевченко — непримиренний борець проти будь-якого гноблення людини людиною, поет-гуманіст, глибоко народний поет. Писати вірші почав ще до звільнення з кріпацтва, бо до 24-х років був кріпаком. У 1840 р. вийшла перша поетична збірка Тараса Шевченка "Кобзар". Самою назвою автор намагався показати, що він виступає співцем народу, його прагнень, сподівань, мрій про кращу долю. «Кобзар» 1840 р. пройнятий стихійним протестом проти тієї несправедливості, яка існувала в Україні. З великої любові поета до України, до свого народу виросла правдива, неповторна поезія «Кобзаря»

*Я так її, я так люблю
Мою Україну убогу,*